Espesyal nga Ulat:

Kagiddan ti nasaknap a korapsyon:

AGTULTULOY TI PASISTA A REPRESYON TI REHIMEN US-MARCOS ITI UMILI

Ulat sa Karapatang-tao
(Disyembre 1, 2024-Disyembre 1, 2025)
Edisyon nga Iloko

Pakauna

Awan sarday ti rehimen Marcos iti panangparigat ken represyon iti umili a Pilipino iti napalabas a tawen. Bayat a makumikom iti panagtakaw ti kwarta ti umili, todo ti panangipawil daytoy kadagiti dangadang ti umili ken panangkigtot kadakwada.

Iti panagbettak dagiti protesta ti umili kontra korapsyon manipud Setyembre, imbulos ti rehimen Marcos ti maysa a kampanya iti represyon tapno lipiten dagiti agprotprotesta iti gandat a pakalmaen ti panaglaban da. Sistematiko nga inaramat ti rehimen ti pasista a makinarya ti estado tapno agipatungpal kadagiti represibo a patakaran ken addang.

Agtultuloy ti panagsayasay ti dara ken panagadu dagiti kaso ti panaglabsing iti karbengan-tao iti nagan ti kontra-insurhensya. Mauyong a panggep ti rehimen nga iddipen ti patriyotiko ken demokratiko a tarigagay ken dangadang ti umili a Pilipino, ken gibusan ti rebolusyonaryo a panaglaban da. Agserserbi daytoy iti interes ti gangannaet a monopolyo kapitalista, dadakkel a burgesya kumprador, apo't daga ken dagiti burukrata kapitalista.

Tapno iladawan ti kinakaro ken kinasaknap daytoy a kinaulpit ti rehimen, ken paawengen ti pukkaw ti umili para iti hustisya, ipabpablaak ti Ang Bayan (AB) daytoy nga ulat kanaig iti agsusumbangir a panagabuso ken panagrabngis dagiti armado a gamat ni Marcos kadagiti karbengan tao iti napalabas a tawen (Disyembre 2024 agingga Disyembre 1 tatta a tawen). Pakairamanan daytoy ti pasista a tauhan ti Armed Forces of the Philippines (AFP), Philippine National Police (PNP), dagiti paramilitar ken dadduma pay nga armado nga ahente ti reaksyunaryo nga estado.
Daytoy nga ulat ket naadaw kadagiti impormasyon a naipadamag, inurnong ken inamiris ti AB.

Gapu iti pinakaro a represyon a nagbunga ti kinarigat iti panangipatulod kadagiti ulat, adu a kaso iti kaaw-awayan ti saan a nailista. Inusar ti AB iti daytoy nga ulat ti internasyunal a pagrukodan iti panangtantya ti bilang dagiti biktima ti ebakwasyon ken militarisasyon ken iti bilang dagiti ubbing nga apektado.

Saan a saklaw daytoy nga ulat ti adu a panaglabsing iti karbengan-tao ti umili a Moro a kadawyan a saan a maipabpablaak iti publiko. Saan met a saklaw ti ulat dagiti ekstrahudisyal a pammapatay iti sidong ti ubbaw a gera kontra-droga nga itultuloy ti rehimen Marcos. Iti napalabas a tawen, inyulat ti The Dahas Project a saan a bumaba iti 264 ti biktima iti daytoy a peke a gera.

Patakaran ti represyon

Mayor a patakaran nga inpatungpal ti rehimen Marcos tatta a tawen ti National Action Plan for Unity, Peace, and Development (NAP-UPD) 2025-2028. Daytoy ti nagbalin a balangkas ti pinapigsa a pangpulitika a represyon laban iti umili a Pilipino. Idi napalabas a tawen pay a narugyan a maisagana ti nasao a baro ngem iti esensya ket daan a patakaran.

Ti NAP-UPD ket upisyal a naaprubaran babaen ti Memorandum Circular No. 83, series 2025 nga inruar ti Office of the President. Inmandar ti memorandum iti amin nga ahensya ti gubyerno nga ipatungpal ti plano

kas paset ti "whole-of-nation" ken "whole-of-society approach" iti "panangrisut kadagiti parikut gubway ti rebolusyonaryo a tignay." Ti NAP-UPD ket naibasar iti National Security Policy 2023-2028 ken Philippine Development Plan 2023-2028.

Naawagan daytoy nga "strategic blueprint" wenno tarabay tapno patayen ti Communist Party of the Philippines, ti New People's Army ken National Democratic Front inton 2028. Ti baro a patakaran ket kangrunaan nga ipatungpal ti National Task Force-Elcac a pito a tawenen manipud idi binukel ti rehimen Duterte.

Umannurot iti daytoy a patakaran, bwelado nga ipatpatungpal ti AFP ken PNP ti narugit a todo-gera laban iti umili a Pilipino iti kasyudadan ken kaaw-awayan. Agtultuloy ti nainget a pasista a terorismo ti estado, panagrukma iti imperyalismo a US ken panangipawil kadagiti pwersa a patriyotiko ken demokratiko.

Iti panangipatungpal ti NAP-UPD, agtultuloy nga ar-aramaten ni Marcos ti Anti-Terrorism Law, nga addan iti maikalima a tawen, ken Terrorism Financing Prevention and Suppression Act tapno lipiten ken paulimeken dagiti kritiko ken agsarsarita laban iti rehimen na, ken uray ti ordinaryo nga umili. Punpuntiryaen ti rehimen ti binirngasan daytoy a "ligal a prente ti CPP-NPA-NDFP" tapno kano "isardeng ti rekrutment, putden ti suporta a pangpinansya ken labanan ti propaganda." Nasaknap a rabrabngisen daytoy ti karbengan iti panagorganisa dagiti sektor.

Iti laksid ti sangkasao ti US, AFP ken ni Marcos kanaig ti "panagbwelta" ti armado a pwersa ti pagilyan manipud "internal a depensa" agturong ti "eksternal a depensa" gapu ta "nakapsuten" wenno "naatiwen" ti NPA, agtaltalinaed ti kadakkelan a pwersa ti AFP iti kaaw-awayan ken kadagiti larangan gerilya. Paulit-ulit ti panagitambor ti rehimen nga awanen ti aktibo a larangan gerilya, ngem rinibo a pwersa a militar, pulis ken paramilitar latta ti mapatpatignay para iti kampanya a kontra-insurhensya.

Iti kaaw-awayan, agtultuloy a militarisado dagiti komunidad a saksaklawen dagiti focused military operation (FMO) babaen ti okupasyon wen-

no arig na linteg-militar a panangkontrol kadagiti baryo a naipasidong iti Retooled Community Support Program (RCSP). Kadagitoy nga operasyon, dagiti mannalon a sibilyan wenno saan nga armado ti kangrunaan a punpuntiryaen ti ranggas militar ken represyon. Kagiddan daytoy dagiti dursok nga panagbomba iti ere, istraping ken panagkanyon kadagiti talon ken banbantay a mangipegpeggad iti biag dagiti sibilyan ken mangdaddadael iti kalikasan.

Nu sadinno a kumarkaro ti pasista a terorismo ti militar, idiay met a manamnama ti panagserrek ti dadakkel a minas, plantasyon, ekoturismo ken dadduma pay a tipo ti kumpanya a gamrud iti kalikasan ken mangpatpatalaw kadagiti komunidad. Dagiti operasyon militar ket agserserbi met a panagsagana kadagiti operasyon militar tapno aramiden a "natalged" ti sumagmamano nga erya para kadagiti war games ti US, karaman dagiti alyado daytoy a pagilyan kas ti Japan, Australia ken Canada, ken ti aso-aso nga AFP.

Saan a sumardeng ti bwelado a panagipatungpal ti NTF-Elcac iti programa a "balik-loob," "lokalisado a saritaan pangkappya" ken panangallilaw babaen ti ubbaw nga amnestiya iti kaaw-awayan. Kasilpo daytoy ti kampanya ti pammutbuteng, pwersaan a "panagpasurender" kadagiti sibilyan ken panagkurakot iti pondo ti pagilyan. Pinondoan ti rehimen Marcos ti panangbukel ti timpuyog dagiti "dati a rebelde" idi Abril tapno usaren laban iti umili a Pilipino. Umal-alagwa tatta dagitoy a traydor nga agrikrikus iti nadumaduma a paset ti pagilyan tapno mangallilaw. Serserreken da dagiti unibersidad ken eskwelaan tapno agimula ti buteng ken agipasaknap ti pasista a kapanunotan.

Kas ti maudi a tallo a tawen iti poder, agdadata a lablabsingen ti rehimen Marcos kadagiti pagannurotan iti gubat, iti langa ti naigagara a pammapatay kadagiti nasugatan a mannakigubat, pammapatay kadagiti sibilyan kadagiti peke nga engkwentro ken panangparigat kadagiti sibubukel a komunidad kagiddan dagiti operasyon a pangkombat ti AFP.

Dagiti panaglabsing iti karbengan-tao

Iti listaan ti Ang Bayan, 239,357 ti nagbalin a biktima dagiti panaglabsing iti karbengan-tao ti rehimen US-Marcos manipud Disyembre 1, 2024 agingga Disyembre 1 tatta a tawen. Nailista ti AB ti 665 kaso dagiti panaglabsing iti intero a pagilyan.

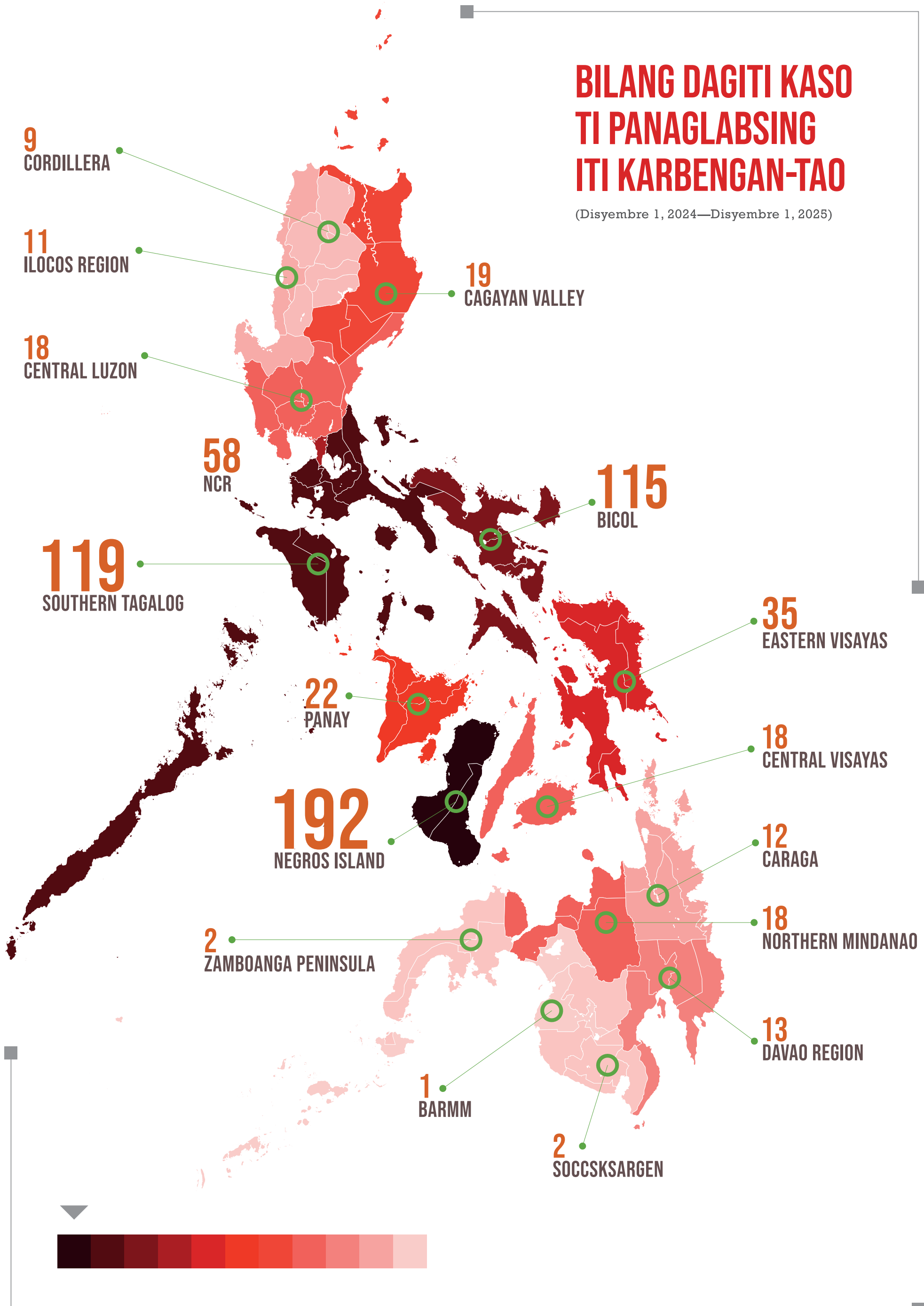
Iti abereyds, saan a bumaba iti tallo ti biktima ti pulitikal a pammapatay kada bulan. Nayon daytoy, adda met dua a biktima ti panagdukot ken 25 biktima ti tortyur kada bulan. Iti napalabas a tawen, 11 ti biktima ti napaay a pammapatay dagiti pwersa ti estado.

Kas kadagiti napalabas nga ulat, kaadwan a biktima ti nailista iti intar ti mannalon (211,447) ken nakurapay iti syudad (25,988). Kabilang kadagiti biktima dagiti ubbing (94,597). Kaadwan ti nailista a kaso ti panaglabsing iti karbengan-tao idiay Negros Island (192), sinaruno ti Southern Tagalog (119) ken Bicol (115). Kadagiti prubinsya, immuna iti listaan ti Negros Occidental (132), sinaruno ti Masbate (94) ken Negros Oriental (60).

DAGITI PANAGLABSING ITI KARBENGAN-TAO

(DISYEMBRE 1, 2024 – DISYEMBRE 1, 2025)

239,357	BILANG TI BIKTIMA
665	BILANG TI KASO
40	PAMMAPATAY
312	PANAGDANGRAN
34	PANAGDUKOT
306	TORTYUR
21	PANAGLIPIT
11	NAPAAY A PAMMAPATAY
373	PANAGARESTO KEN PANAGIBALUD
7,645	PWERSADO A PANAGPA-BAKWIT KEN DISLOKASYON
12,187	PANAGPANGTA, PANAGLIPIT, PAMMUTBUTENG

BILANG DAGITI KASO TI PANAGLABSING ITI KARBENGAN-TAO
(Disyembre 1, 2024—Disyembre 1, 2025)
9
CORDILLERA
11
ILOCOS REGION
19
CAGAYAN VALLEY
18
CENTRAL LUZON
58
NCR
115
BICOL
119
SOUTHERN TAGALOG
35
EASTERN VISAYAS
22
PANAY
18
CENTRAL VISAYAS
192
NEGROS ISLAND
12
CARAGA
18
NORTHERN MINDANAO
2
ZAMBOANGA PENINSULA
13
DAVAO REGION
1
BARMM
2
SOCCSKSARGEN

Iti nasurok tallo a tawen ti rehimen Marcos iti poder, nailista ti AB ti 3,748 kabuklan a bilang dagiti kaso nu sadinno a saan a bumaba iti 747,598 ti bilang dagiti biktima. Iti bilang dagiti biktima, dumanon iti 581 kada aldaw dagiti biktima ti panaglabsing iti karbengan-tao iti napalabas a tallo a tawen ti rehimen Marcos.

Panaglabsing iti Karbengan-tao ti rehimen US-Marcos

(Hunyo 30, 2022 – Disyembre 1, 2025)

Bilang dagiti biktima:

747,596

Bilang dagiti kaso:

3,747

Pammapatay	Panagdukot	Panagpilit
272	267	2,364

Napaay a pammapatay	Panagaresto ken panagibalud	Pwersado a panagpabakwit ken dislokasyon
90	861	90,388

Tortyur	Panangdangran	Panagpanta, panaglipit ken pammutbuteng
485	553	173,049

Pammapatay, napaay a pammapatay ken tortyur

Saan a bumaba iti 40 ti biktima ti pulitikal a pammapatay iti intero a pagilyan iti napalabas a tawen. Mayorya kadagiti kaso ket nailista iti kangitingitan dagiti FMO ken RCSP dagiti soldado ken pulis kadagiti komunidad dagiti mannalon ken katutubo. Nailista dagiti pammapatay idiay Manila, Occidental ken Oriental Mindoro, Masbate, Northern ken Eastern Samar, Samar, Leyte, Capiz, Iloilo, Negros Occidental ken Oriental, Misamis Oriental, Agusan del Sur, Surigao del Sur, Davao Oriental ken Sarangani.

Kas iti napalabas, parparwaren ti AFP a napapatay iti "engkwentro" ti adu kadagiti biktima. Tapno pagrupaen a napatay kadagiti engkwentro, suksukatan da ti kawes, ik-ikkan ti armas ken dadduma pay nga usar militar dagiti bangkay ken ipapaidda iti kapitakan ken uray sadinno. Iyul-ulat ti AFP iti publiko ti kasdiay a peke a damag uray pay nainget a pagliblibakan dagitoy dagiti pamiya, karruba ken uray dagiti upisyal ti lokal a konseho iti baryo.

Kadagiti biktima, 13 dagiti *hors de combat* (dagiti kombatant nga awananen ti kabaelan a lumaban gapu ta nasugatan wenno masakit), ken dagiti saan a kombatant wenno dagiti retirado ti rebolusyonaryo a tignay. Kinemmeg isuda dagiti berdugo a tauhan ti AFP ken ginagara a pinatay, imbes nga ideklara a balud ti gubat wenno pilaan ti kaso iti korte da. Mailasin met kadagiti bangkay ti marka ti tortyur.

Dagiti kaso ti masaker. Nailista iti panawen a saklaw ti ulat ti uppat a kaso ti masaker: maysa a sibubukel a pamilya ti biktima iti maysa, tallo a mannalon iti maysa pay ken ti dua ket panagmasaker kadagiti *hors de combat.*

Idiay Agusan del Sur, awanan asi a minasaker dagiti soldado ti 26th IB ti pamilya Gomansil iti Dayuman River, Barangay San Vicente (Balagnan), Esperanza idi Disyembre 15, 2024. Pinapatay dagiti berdugo ti agassawa a Toto ken Toni Gomansil ken ti anak da a ni Celine. Pinabasol dagiti soldado isuda a makisilsilpo iti NPA ken rebolusyonaryo a tignay iti prubinsya. Sakbay ti krimen, nagpakada pay ti pamilya Gomansil kadagiti

soldado a nakadeploy iti asideg iti detatsment tapno mapalubosan nga agtrabaho iti talon da. Iti laksid ti "panagpakada" da, sinurot isuda dagiti soldado ken ingalut da ti agassawa a Toto ken Toni. Naipasidong isuda iti nainget nga interogasyon ken mano a daras a sinaludsod kadakwada nu adda ti presensya ti NPA iti komunidad da, nga inlibak ti agassawa. Birbirukenda met ti asawa ni Celine nga ak-akusaranda a maysa a mannakigubat ti NPA.

Kasaruno daytoy, binagsol dagiti soldado ti agassawa agingga a matay da. Nakataray pay ni Celine agingga a maimatangan na ti pammapatay iti nagannak na ngem dagus met laeng a pinato-paltogan dagiti soldado. Rinabngis ken pinuted pay dagitoy ti bangkay ni Celine.

Idiay Northern Samar, pinalto-paltogan agingga a mapatay dagiti soldado ti 8th ID ti tallo a mannalon idiay Barangay Nagoocan, Catubig idi Hunyo 8. Parparwaren ti militar a ti tallo ket kabilang iti lima a napapatay iti maysa nga armado nga engkwentro dagiti soldado ken NPA. Dagiti biktima ket nabigbig a da Noel Lebico Sr, Arnel Aquino ken Nonoy Norcio.

Ni Lebico ket residente ti Barangay Roxas idiay Catubig, ni Aquino ket manipud iti Barangay Osmeña idiay Palapag, bayat a ni Norcio ket taga-Barangay Luneta, Gamay. Dagiti baryo ken ili a pagin-indegan da ket nakaipasidong iti de facto a linteg militar manipud pay idi 2020. Sakbay ti insidente, siguden a makapadpadas dagiti biktima ti panaglipit ken kinaulpit ti militar.

Ti tallo ket nagkedked a pumauneg iti programa ti inkapilitan a panagpasuko ti 8th ID.

Pammapatay iti menor de edad. Iti napalabas a tawen, dagiti menor de edad ket saan a naisalbar iti rungsot ti militar. Nalista iti daytoy a panawen ti tallo a kaso ti panagpatay ti ubbing.

Dagitoy a nakaam-ames a krimen ket inaramid dagiti pwersa ti estado idiay Masbate, Eastern Samar ken Negros Occidental.

Idiay Masbate, pinaltogan ken pinatay dagiti soldado ti AFP a nakaista-syon idiay Barangay Paguihaman, Uson, Masbate ti dua a barito nga agaw-awid laeng manipud iti Christmas *party* idi parbangon ti Disyembre 27, 2024. Dagus a natay ti 18-anyos a ni Redjan Montealegre, residente ti kaabay a Barangay Mongahay, ken ti 14-anyos a ni JP Osabel, residente ti Barangay Mabini.

Idiay Eastern Samar, pinapatay ti 63rd IB ti 16-anyos a ni Jayson Grafil Padullo iti nadamsak a pammaltog idi Hunyo 15 idiay Sityo Bagong Barrio, Barangay Pinanag-an, Borongan City. Ni Padullo ket parparwaren da a maysa a Nalabbaga a mannakigubat. Nainget a pinaglibakan daytoy dagiti karruba ni Jayson idiay Barangay Benowangan ken kunada a maysa isuna a sibilyan. Kunada, kaen-enrol na laeng iti Grade 7 ken sumrek inton Hunyo.

Idiay Negros Occidental, napatay iti pammaltog ti 62nd IB ti agtawen innem nga ubing a lalaki ti pamilya Gelacio idiay Sityo Inangaw, Barangay Quintin Remo, Moises Padilla idi Oktubre 28. Naghuramentado ken nagpatudo ti bala dagiti soldado iti tengnga ti komunidad kalpasan a makaranget da ti maysa a yunit ti NPA.

Pammapatay iti katutubo nga umili. Iti napalabas a tawen, nailista ti dua a kaso ti pammapatay kadagiti katutubo nga umili.

Eliotero Ugking

Idiay Surigao del Sur, pinatay dagiti tauhan ti 9th Special Forces Company ti 3rd Special Forces Battalion (SFB) ti 25-anyos a Lumad-Manobo a ni Eliotero Ugking idi Hunyo 6 idiay Kilometro 9, Barangay Diatagon, Lianga.

Iti salaysay ti pamilya, naggapu ni Ugking idiay Sityo Neptune manipud iti panagtrabaho ken panagbunag ti *falcatta*. Magmagna isuna paawid banda alas-4 ti bigat idi Hunyo 6 idiay Kilometro 9 nu sadinno a nakakampo ti tropa ti 3rd SFB. Didiay a bigat, nakangngeg dagiti residente ti putok ti paltog. Iti panag-usisa da, nakita dagiti residente ti labus a bangkay ni Ugking a nakasanggir iti maysa a bato asideg iti ruangan ti kampo militar. Mismo a dagiti soldado pay ti nagipadamag a natayen ti biktima.

Iti panagsukimat ti pamilya iti bangkay, nakita da dagiti gapwanan ti tortyur. Addaan daytoy ti sugsugat iti intero a bagi na, nalapunos ti likod na a mabalin a gapwanan ti naibuyat a napudot a danum, adda ti tama ti bala iti saka ken iti kannigid a paset ti gurong na, sugat iti ulo ken sugat iti tengnged a gapwanan ti panagbekkel. Nalawag kadagiti residente a daytoy a krimen ket aramid dagiti soldado. Nupay kasta, maysa nga elemento ti CAFGU ti pinaamin dagitoy a makin-aramind iti krimen. Insuko dagiti soldado ti CAFGU nga inraman da iti pammapatay.

Idiay Oriental Mindoro, pinapatay dagiti pasista ti Hanunuo Mangyan a ni Hulyo Aytag idi Marso 14. Tiniliw isuna dagiti agop-operasyon a soldado ken mano nga aldaw a naitantan iti kampo sakbay da a pinatay. Pinarwar da a napasamak ti maysa a labanan iti baet ti NPA ken 4th IB idiay Sityo Cabuyao, Barangay Panaytayan, Mansalay tapno kaluban ti pammapatay kenkwana.

Pammapatay kadagiti *hors de combat*. Nadamsak ti AFP ken rehimen Marcos iti panangrabngis kadagiti pagannurotan ti gubat. Nailista kadagiti prubinsya ti Oriental Mindoro, Negros Oriental ken Occidental, Iloilo ken idiay Leyte dagiti pammapatay iti *hors de combat*.

Idiay Iloilo, inggagara a pinatay ti militar ken pulis da Roberto Moises Cabales (Ka William) ken Mateo Suarez (Ka Badong) idi Oktubre 5 ti rabii idiay Barangay Coto, Lambunao. Parparwaren dagiti pwersa ti estado a limmaban ti dua bayat a maiserserbi kadakwada ti maysa a mandamyento de aresto.

Roberto Cabales, Ka William iti rebolusyonaryo a pwersa ti Panay.

Segun iti ulat, nasurok 10 lugan a napunno ti soldado ken pulis ti nagipatungpal ti operasyon laban iti dua. Imbwelto iti krimen iti gubat ti pinagtipon a pwersa ti 301st IBde iti sidong ni Nhel Richard Patricio ken Philippine National Police (PNP)-Iloilo iti sidong ni Bayani Razalan. Segun kadagiti karruba, tallo a putok laeng ti paltog ti nangngeg da manipud iti balay ni Suarez. Kalpasan daytoy, nagpammarang dagiti armado a pwersa ti estado nga inlugan da iti ambulansya ken intaray da iti ospital dagiti biktima. Saan a dimmanon a sibibiag ti dua iti ospital.

Maysa pay a tampok a kaso ti napasamak kada Nonoy Ponteras (Ka Jojo) ken Marisa Pobresa (Ka Kim) idi Marso idiay Negros Occidental. Idi Marso 7, alas-8 ti rabii, dinukot dagiti operatiba ti Crime Investigation and Detection Group ti Philippine National Police (PNP) ken tauhan ti AFP da Ponteras ken Pobresa iti maysa a balay idiay Bacolod City. Pwersaan nga inlugan da isuda iti maysa a *van* ken inpan iti saan a nabigbig a lugar nu sadinno a layon a pinapatay da dagitoy.

Ti bangkay ti dua ket inpan dagiti berdugo ni Marcos idiay Sityo Paraiso, Barangay Caduhaan, Cadiz City. Iti sumaruno nga aldaw, nagipasaknap ti inuulbod dagiti lokal a tagapagsarita ti militar a napatay ti dua iti maysa nga engkwentro iti baet ti 79th IB ken NPA pasado ala-una ti bigat.

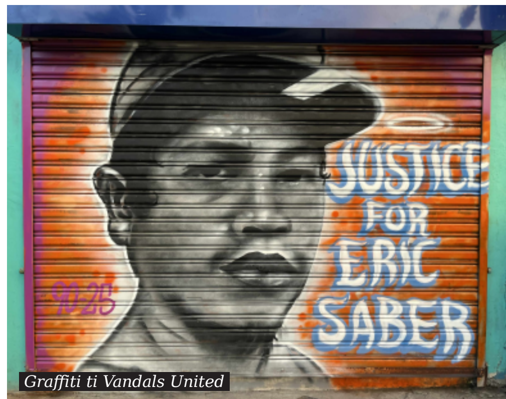
Ni Ponteras ket maysa kadagiti kangrunaan nga upisyal ti NDF-Negros bayat a ni Pobresa ket maysa kadagiti mangimatmaton ti pangrehiyon nga upisina ti NDF. Kabilang iti rebbengen ti dua ti makikunsulta iti arungaing

Marisa Pobresa (Ka Kim) ken Nonoy Ponteras (Ka Jojo)

ken mangisakad iti dangadang dagiti magmangged, mannalon, mangmangged-talon, kadagiti nakurapay ken dadduma pay a maidadanes a sektor iti isla.

Biktima met iti kapada a modus ti inggagara a pammapatay kada Ising Domingo (Ka Mutya) ti Oriental Mindoro; Juanito Selleca Jr (Ka Tibor/Ka Rey), Sadam Paclita (Ka Dimpale), Lino Delante (Ka Dodong), Fidel Lagado (Ka Rod/Ka Jason), Maricel Anora (Ka Yenyen/Ka Gani) ken Rogelio Berino (Ka Sonny/Ka Danny) ti Leyte; Rodbey Lumanog (Ka Wanny) ti Negros Occidental ken Tony Pahayahay (Ka Pidol) ti Negros Oriental.

Napatay iti kapatur ti protesta. Natay ni Eric Saber, maysa a mangmangged iti konstruksyon idi Setyembre 23 kalpasan a paltogan ti pulis iti panagpappaputok da kadagiti agproprotesta a kabataan idiay Mendiola ken Recto idi Setyembre 21. Segun kadagiti ulat, ni Saber ket naggapu iti trabaho na idiay Pasay City, bimmaba idiay Recto Station ken bayat nga agbalballasiw tapno aglugan ti dyip ket napuntaan ti bala manipud iti likod.

Graffiti ti Vandals United

Nailista met ti Ang Bayan ti 11 biktima ti napaay a pammapatay. Karaman kadagitoy a kaso dagiti agop-operasyon a yunit ti militar, nga iti buteng a maunaan ket nagpalto-paltog lattan iti siasinoman a masabsabat da iti bakir wenno dalan. Saan met a bumaba iti 306 ti nagsagaba ti tortyur iti ima dagiti soldado ken pulis.

Panagaresto, panagdukot, panagpangta, panaglipit ken pammutbuteng

Nakailista ti AB ti 48 a kaso ti arbitraryo a panagaresto ken panagibalud nu sadinno a saan a bumaba iti 373 ti biktima. Kadakkelan a kaso ti panagaresto iti 277 indibidbwal nu sadinno a kabilang ti 91 nga ubbing iti

unos laeng ti mano nga oras. Dagiti biktima ket napilaan ti nadumaduma a kaso a kriminal tapno nabayag nga itantan isuda iti pagbaludan. Kabilang kadagiti kadawyan a kaso a naipila kadakwada ti illegal possession of firearms and explosives, pammapatay ken napaay a pammapatay, terorismo ken "terrorism financing," ken iligal nga asembliya.

Ti dadduma kadakwada ket nakapadas ti naigagara a panangitantan dagiti korte iti panangiproseso kadagiti papeles tapno saan da a dagus a makarwar. Ti dadduma pay, nangrunga kadagiti adda iti prubinsya, ket iligal a maibalbalud kadagiti kampo militar nga awan ti mandar ti korte ken saan a mapalpalubosan a mabisita dagiti pamilya da.

Iti panawen a nakabalud, dagiti naaresto ket maisangsango kadagiti "dati a rebelde" tapno pagbaliktaden isuda ken guyugoyen nga agpausar iti estado. Maar-aramat met dagiti pamilya dagiti naaresto ken balud tapno piliten isuda a "sumuko."

Panag-aresto iti Mendiola 277. Kasaruno ti brutal ken naranggas a dispersal ken panagaresto dagiti pulis kadagiti kabataan nga agprotprotesta iti Ayala Bridge ken Mendiola idiay Manila idi Setyembre 21, tiniliw dagiti pulis ti saan a bumaba iti 277 indibidwal kabilang ti 91 a menor-de-edad (agtawen 9 ti kaubingan). Adu kadakwada ti bimmayag iti pagbaludan 2-3 aldaw sakbay a nakarwar iti bileg ti pyansa wenno mandar ti prosekyutor. Iti pagbaludan, nakapadas dagiti detenido ti panagbugbog ken pammutbuteng. Saan da a napalubosan a makasarita dagiti abugado ken naigagara a napabayag ti panangibalud kadakwada.

Brutal ken naranggas a dispersal ti pulis iti Mendiola 277

Pinilaan isuda dagiti pulis ti Manila ti kaso a panaglabsing iti Article 146 (*illegal assembly*), Article 148 (*direct assault*), Article 151 (*resistance and disobedience*

to a person in authority), Article 153 (*tumults and other disturbances of public order*) ken Article 320 (*arson*) ti Revised Penal Code ken Batas Pambansa 880.

Malaksid kadagiti naaresto, nagsagaba met ti panaglipit dagiti lider-estudyante a nakipaset kadagiti protesta a kontra korapsyon. Nagbalin a target ti panaglipit ti PNP ken rehimen Marcos da UP-Diliman University Student Council Chairperson Joaquin Buenaflor, PUP Central Student Council President Tiffany Brillante, Alyansa ng Kabataang Mamamahayag PUP Chairperson Jacob Baluyot ken organisador ti Kalayaan Kontra Korapsyon ken estudyante ti DLS-CSB a ni Aldrin Kitsune. Inpa-subpoena isuda ti PNP-CIDG tapno kano ipasidong iti imbestigasyon seknan iti pannakairaman da kadagiti rali. Nagkedked da a sumango kadagiti pulis.

Naaresto iti panagtakder iti karbengan iti daga. Lima a kameng ti Samahang Magsasaka at Mangingisda sa Barangay Taltal (SAMMBAT) ti inaresto dagiti pulis kasaruno ti panagsupyat da iti demolisyon kadagiti balay iti 32-ektarya a daga iti Sityo Togue, Barangay Taltal idiay Masinloc, Zambales idi Hunyo 19.

Dimmarup iti komunidad dagiti agipatungpal ti demolisyon iti panangiyuna ni Sheriff Roy Mendones ti upisina ti Provincial Sheriff kadwa na ti nasurok-kumurang 70 pulis ken dagiti tauhan ti SWAT. Inbalud dagiti pulis da Neil Edward Geroca, tagapagsarita ti grupo, ni Claire Elfalan, kalihim ti SAMMBAT ken dagiti kameng daytoy a da Elmer Nollas, Elmer Madarang ken Alex Mose. Nakaruk-at da iti bileg ti pyansa kalpasan ti mano nga aldaw.

Panagaresto kadagiti mannalon. Iti listaan ti AB, saan a bumaba iti 31 a mannalon ken organisador ti mannalon ti inaresto ti rehimen iti napalabas a tawen.

Idiay Ilocos Norte, kinemmeg dagiti soldado ti 77th IB ti dua a mannalon iti Sityo Salicsic, Barangay Dampig, Pagudpud, Ilocos Norte idi Agosto 11 ti rabii. Segun iti ulat ti Isnag Yapayao Balangon Tribal Council, kinemmeg dagiti nakasibilyan a tauhan ken elemento ti 77th IB da Belmar

Garvida ken Ferdinand Bangngad (Willy). Segun iti grupo, awan ti inpakita dagiti soldado a mandamyento de aresto ken nagkedked da nga agpabigbig iti tribu iti lugar. Sumagmamano nga oras ti napalabas, insubli dagiti soldado iti komunidad ni Garvida ken naibati iti kustodiya ti militar ni Bangngad. Sakbay ti panagaresto, inpasidong pay dagiti soldado iti nainget nga interogasyon da Garvida ken Bangngad.

Stalin Valencia

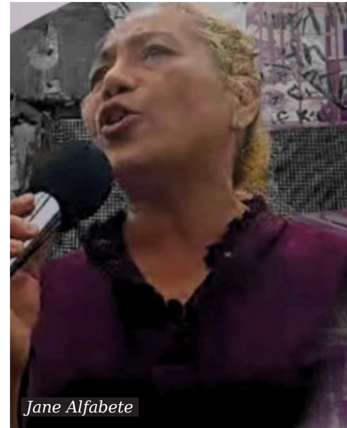
Idiay Isabela, kinemmeg dagiti pulis ken 5th ID ni Stalin Valencia, maysa nga organisador ti mannalon, idi Nobyembre 15 bayat nga agbibyahe idiay San Mateo. Inbaga ti pulis a sumangsango isuna ti agtutuon a kaso a kriminal, kabilang ti napaay a pammapatay, pammapatay ken panagpuor idiay Cagayan Valley. Nasurok 20 a nakasibilyan a tauhan ti pulis ken militar ti "kellaat a nangpidut" iti biktima. Saan a dagus a naipakaammo iti pamilya ken kadagiti grupo iti karbengan-tao ti ayan na.

Panagaresto kadagiti nagbarikada kontra demolisyon. Uppat a residente ti Mayhaligue Street iti Barangay 262 ken 264 Zone iti 24, Tondo, Manila ti inaresto dagiti pulis gapu iti panagbarikada da laban iti demolisyon iti komunidad idi Mayo 26. Inpetteng dagiti residente nga awan ti ligal basaran ken labsing iti karbengan da ti demolisyon.

Idiay Muntinlupa City, arig na tulisan a nakalugan iti 10 a *van* dagiti tauhan ti tim ti demolisyon a simrek alas-10 ti rabii idi Setyembre 7 iti komunidad ti Acero, Immaculate Concepcion ken Santo Niño idiay Barangay Cupang. Idi napaliiw ti panagserrek da, dagus a nagpampag ti sumagmamano a kabataan tapno ipakaammo iti komunidad ti mapaspasamak a demolisyon. Dinukot ken binugbog met dagiti agdemdemolis ni Francis Ramil Areglado kalpasan a matiliwan isuna nga agal-ala ti bidyo tapno i-*livestream* iti Facebook ti demolisyon. Idi agangay ket inpan da ni Cupang iti barangay *hall* nu sadinno a napwersa isuna nga agpirma iti

maysa a katulagan kasukat ti saan a panangipila ti kaso laban kenkwana. Kapilitan a nagpirma ni Areglado iti dokumento gapu ti nakaro a buteng ken troma gubway ti pannakabugbog na.

Idiay Navotas City, nagbalin met a biktima ti iligal a panag-aresto ti kontra-demolisyon a lider kababaihan a ni Jane Alfabete idi Nobyembre 27. Segun kadagiti saksi, iligal a sinerrek dagiti pulis ti balay ni Alfabete ken ginuyod da iti ruar. Awan ti inpakita dagiti nagaresto a mandamyento. Pinilaan da isuna ti kaso nga *assault* ken *trespassing* gapu iti panagtakder laban iti demolisyon iti komunidad da iti 373 Lapu-Lapu St. NBBS Proper, Navotas City.

Jane Alfabete

Kasasaad dagiti balud pulitikal. Agtultuloy a kumarkaro ti kasasaad dagiti balud pulitikal iti pagilyan gapu iti nakabasbassit a badyet iti taraon, agas, panangipaidam iti karbengan a mabisita ken panangipataw kadagiti represibo a patakaran kadagiti pagbaludan. Iti datos ti Karapatan, adda 696 balud pulitikal iti pagilyan. Iti daytoy a bilang, 136 ti babbai, 93 ti natataengan ken 89 ti masakit. Kabilang kadagiti nakabalud ti 12 konsultant ken istap ti National Democratic Front of the Philippines (NDFP).

Nalatak ti panagabuso ken panagipawil nga ar-aramiden dagiti upisyal ti pulis iti Negros Occidental District Jail-Male Dormitory (NODJ-MD) idiay Bago City, Negros Occidental. Inyulat dagiti balud pulitikal ken dadduma pay a balud ti nalabes a restriksyon, kolektibo a panagdusa, irregular ken napeggad nga iskedyul ti panagbilag iti init, saan nga umdas a taraon ken agas ken panagkapkap kadagiti bumisbisita iti pagbaludan a mangpabpabain kadakwada. Adda iti likod dagitoy a managabuso a patakaran ni Warden Jsupt. Crisyrel Awe. Idi Nobyembre 7, maysa a balud ti natay gapu kadagiti represibo ken mangidadanes a patakaran ni Awe.

Kabayatanna, permanente a pinaritan ti Bureau of Corrections (BuCor) ti panagbisita kadagiti pagbaludan daytoy ti tagapagsarita ti Kapatid, grupo a sumupsuporta kadagiti balud pulitikal a ni Fides Lim. Rinugyan nga ipatungpal ti BuCor ti panangiparit idi Abril gapu iti pinarbo a rason. Nagsurat ken nagreklamo ti Kapatid iti Department of Justice seknan iti daytoy a represibo a patakaran idi Hulyo.

Nailista met ti AB iti napalabas a tawen ti 34 biktima ti panagdukot. Adda dagiti kaso kadagiti prubinsya ti Isabela, Rizal, Batangas, Oriental ken Occidental Mindoro, Camarines Norte, Sorsogon, Masbate, Negros Oriental ken Occidental, Leyte, Agusan del Sur ken Davao City. Sumagmamano kadagiti biktima ket inparang dagiti pwersa ti estado, bayat a ti dadduma ket bangkayen idi inpakita ti militar. Pinarwar isuda a napatay kadagiti engkwentro. Kadagiti sibibiag a naiparang, ti dadduma ket napilaan ti pinarbo a kaso ken nakabalud. Bayat a ti dadduma ket adda iti kustodiya ti militar ken inprisenta da a "simmuko."

Iti listaan ti upisina ti Karapatan, adda 15 desaparesidos iti sidong ti rehimen Marcos. Dua kadagiti desaparesidos ket nadukot idi 2022, walo idi 2023, uppat idi 2024, ken maysa tatta laeng a tawen.

Malaksid ditoy, adda ti inyulat ti Karapatan-Southern Mindanao a tallo a sabali pay a desaparesidos iti rehiyon. Kabilang ditoy da NDFP Consultant Ariel Badiang a maudi a nakita idi Pebrero 6, 2023 idiay Manolo Fortich, Bukidnon, ken da Ruel Villanueva Jr ken Cyril Montero nga agpada a maudi a nakita idi Mayo 16, 2024 idiay Bukidnon.

DAGITI DESAPARESIDOS ITI PANAWEN NI MARCOS:
(2022—2025)

Elgene Mungcal
Hulyo 3, 2022
Moncada, Tarlac

Maria Elena Pampoza

Ariel Badiang
Pebrero 6, 2023
Manolo Fortich, Bukidnon

Renel delos Santos
Abril 19, 2023
Barangay Bagroy, Binalbagan, Negros Occidental

Denald Laloy Mialen

Lyn Grace Martullinas

Dexter Capuyan
Abril 28, 2023
Barangay Dolores, Taytay, Rizal

Gene Roz Jamil "Bazoo" de Jesus

Norman Ortiz
Setyembre 29, 2023
Barangay Bantug, Gabaldon, Nueva Ecija

DAGITI DESAPARESIDOS ITI PANAWEN NI MARCOS:
(2022—2025)

Lee Sudario
Setyembre 29, 2023
Barangay Bantug, Gabaldon, Nueva Ecija

Mariano Jolongbayan
Nobyembre 29, 2023
Lian, Batangas

William Lariosa
Abril 10, 2024
Barangay Butong, Quezon, Bukidnon

Ruel Villanueva Jr
Mayo 16, 2024
Bukidnon

Cyril Montero

James Jazmines
Agosto 23, 2024
Barangay San Roque, Tabaco, Albay

Felix Salaveria Jr
Agosto 28, 2024
Barangay Cobo, Tabaco, Albay

Gerald Gestole
Nobyembre 17, 2024
Barangay Chrysanthemum, San Pedro, Laguna

Gary Buban
Nobyembre 28, 2025
Camarines Sur

Nakailista met ti AB ti saan a bumaba iti 12,187 biktima ti panagpangta, panaglipit ken intimidasyon. Ad-adda a dakdakkel daytoy a bilang nu iraman ti rinibo a naiparada ken pwersado a "pinasurender" ti militar kas kameng wenno tagasuporta ti NPA iti kasyudadan ken kaaw-awayan. Kadagiti kaso ti "panagpasurender," saan a sumagmamano a gundaway nga inusar ti militar ti panangibunong ti ayuda tapno alaan ti ladawan dagiti residente ken ibaga a "simmuko" da.

Teror ti militar kadagiti komunidad

Iti nagulib a panggep a "rebbeken" ti hukbo ti umili iti kaaw-awayan, wenno "pawilan a makasubli," saksakupen dagiti operasyon kombat ti AFP ken PNP ti adu a komunidad iti kaaw-awayan. Agtultuloy a nakapakat ti bata-batalyon a pwersa ti militar ken pulis iti adu a komunidad dagiti mannalon ken nailyan a minorya uray pay indeklara dan nga Stable Internal Peace and Security (SIPS) ti adu nga ili ken prubinsya.

Nailista ti AB ti saan a bumaba iti 7,645 biktima ti pwersaan a panagpatalaw ken dislokasyon. Dumanon iti 182,064 ti bilang dagiti residente nga apektado ti naipataw a nauulpit a blokeyo iti taraon ken ekonomya.

Adda ti nailista a 30 kaso ti panagbomba iti ere, istraping ken panagkanyon. Napasamak dagitoy a terorista a panagatake idiay Quezon, Oriental Mindoro, Northern Samar, Capiz ken Bukidnon.

Isla ti Mindoro. Idiay Oriental Mindoro, awan pilpilyenna a nagistraping manipud iti helikopter ken nagkanyon dagiti pasista a tropa ti 203rd Bde manipud malem ti Setyembre 9 agingga parbangon ti Setyembre 10. Inyaramid daytoy ti militar kalpasan ti labanan a napasamak iti baet ti NPA ken AFP idi Setyembre 9 ti bigat idiay Sityo Tugas, Barangay San Vicente.

Pinuntirya ti istraping ken panagkanyon saan laeng a kabakiran nu di ket ti pagmulaan ken komunidad dagiti katutubo a Mangyan, uray dagiti lugar a maatap a nagatrasan dagiti napalaban a yunit ti NPA. Gapu iti nalabes a buteng, kapilitan a pimmanaw ti ginasut a katutubo a Mangyan kabilang dagiti ubbing, babbai ken natataengan a taga-Sityo Tugas ken Sityo Swerte ti Barangay San Vicente ken dagiti kaasideg a komunidad.

Kastoy met ti inaramid ti 203rd IBde idiay Mansalay, Oriental Mindoro idi Marso 1. Nangitunda ti riribuk ti panagatake kadagiti komunidad ti mannalon ken Mangyan-Hanunuo. Iti ulat dagiti residente, alas-10 ti bigat a napasamak ti umuna a bugso ti panagpatudo ti bala manipud iti ere usar ti Blackhawk a helikopter idiay Sityo Lomboy, Barangay Panaytayan. Kalpasan daytoy, nagsubli dagiti helikopter ti alas-2:30 ti malem ken nagitennag ti uppat a bomba kagiddan ti dinudursok a panagpappaputok iti agaabay a sityo ti Lomboy, Abaka ken Matarayo. Inyaramid dagiti berdugo ti terorismo manipud iti tangatang kalpasan ti maysa a pinarbo a labanan ti 4th IB iti NPA-Mindoro. Awan ti yunit ti NPA-Mindoro iti nasao a lugar iti didiay nga aldaw. Ti panagbomba idiay Mansalay ket kasaruno ti panagistraping iti ere ken panagbomba met iti ili ti Pola idi Pebrero 19.

Northern Samar. Nagitennag ti bomba ti 8th ID idiay Barangay San Isidro, Las Navas idi Hulyo 31, alas-2:30 ti parbangon. Kadagiti napalabas a tawen, nagbalin a pokus ti todo nga atake ti 8th ID ti Barangay San Isidro a manon a daras a kinanyon ken dakdakiwasen agingga a permanenten a kinampoan dagiti pasista a tropa. Manipud 2020, saan a

bumaba iti maysa a daras iti tinawen a nagkanyon ti 8th ID iti bakir iti aglikmot ti baryo a pagal-alaan ti taraon ken pagbiagan dagiti residente. Ditoy nga agap-apit ti nateng, agan-anup, agkalkalap ken agal-ala ti produkto nga uway saan laeng a dagiti taga-San Isidro nu di ket uray ti dadduma pay nga kaasideg a barangay. Adu met dagiti addaan bangkag iti daytoy a bakir ken ditoy dan a mismo nga aggigian.

Capiz. Riniribuk ti napipigsa a panagbettak ti bomba, kanyon ken panagistraping dagiti yunit ti AFP ti kinaulimek ken oras ti panaginana dagiti residente ti Tapaz, Capiz idi Agosto 22, alas-2:30 ti parbangon. Nangitunda daytoy ti nakaro a riribuk ken nangiduron iti mano a pamilya a kapilitan a pumanaw manipud iti komunidad da. Inkalintegan ti 301st IBde ti terorista a panagatake kadagiti komunidad iti panagipablaak nga adda "mayor nga engkwentro" a napasamak iti baet ti yunit daytoy ken NPA iti nagbeddengan dagiti barangay ti Artuz, Tabon ken Agpalali iti Tapaz.

Bukidnon. Kinanyon ti AFP idi Hulyo 1 ken Hulyo 2 ti Sityo Tubigon, Barangay Busdi, Malaybalay City, Bukidnon kalpasan a maka-engkwentro da ti maysa a yunit ti NPA asideg iti lugar. Ti nalabes a panagkanyon ket nangitunda ti buteng kadagiti komunidad dagiti mannalon ken Lumad iti lugar. Uppat a bala ti kanyon ti umuna a a naipaputok idi alas-12:30 ti malem ti Hulyo 1. Sinaruno daytoy ti panagpaputok ti dua a kanyon idi alas-3:00 ti malem. Kabigatan ti alas-3:00 ti parbangon, balbaliw a nagpasabog ti uppat a bala ti kanyon ti AFP.

Perdisyon ti US war games iti pagbiagan. Direkta a naperwisyo ti pagbiagan dagiti mangngalap iti panagipataw ti "no-sail zone" ti lokal a gubyerno ken ti tropa ti US tapno wayaan dagiti war games ken live-fire exercises. Naipatungpal daytoy idi Abril ken Mayo kadagiti ili iti Ilocos, Zambales ken Cagayan nu sadinno a saan a bumaba iti 28,000 mangngalap ti naapektaran segun kadagiti ulat. Maibilang daytoy a blokeyo iti taraon ken ekonomya a manglablabsing iti karbengan-tao.

Hustisya!

Hustisya ti nagkaykaysa a pukkaw ti umili a Pilipino para iti amin a biktima ti panaglabsing iti karbengan-tao ti rehimen US-Marcos. Nadumaduma a langa ti panagiyebkas ken dangadang ti insayangkat dagiti grupo iti napalabas a tawen tapno ikkan boses dagiti biktima ken dagiti pamilya da.

Dagiti FFM ken ISM. Inyaramid dagiti grupo iti karbengan-tao dagiti *fact-finding mission* (FFM) kas porma ti panaglaban ken panawagan para iti hustisya. Kabilang ditoy dagiti naiyaramid a misyon idiay Mindoro, Bulacan ken ti *international solidarity mission* (ISM) idi Oktubre idiay Rizal ken kadagiti isla ti Mindoro, Samar, Leyte ken Negros.

Manipud Oktubre 11 agingga 14, addan iti Pilipinas ti delegasyon ti ISM tapno amwen ti mapadpadasan a krisis iti klima, panaggamrud iti kalikasan ken militarisasyon iti komunidad dagiti mannalon ken katutubo iti Rizal ken kadagiti isla ti Mindoro, Samar, Leyte ken Negros. Uray nakapadas ti panangriribuk ken pammutbuteng manipud kadagiti elemento ti AFP dagiti tim a nagiruswat ti imbestigasyon, natured ken militante nga intuloy da daytoy.

Inspeksyon ti ISM iti managdadael a 6,652 ektarya a palm oil project idiay Candoni Negros

Dagiti delegado ti ISM kabilang dagiti Mangyan-Iraya idiay Abra de Ilog, Occidental Mindoro

Idi Agosto 20, nagisayangkat ti FFM dagiti grupo iti San Jose Del Monte City, Bulacan tapno isadokumento dagiti kaso ti panaglabsing dagiti soldado ti 80th IB iti karbengan-tao kadagiti residente. Kabilang kadagitoy a kaso ti panagkampo kadagiti sibilyan a komunidad, inkapilitan a panagpaikkat kadagiti lokal a timpuyog, panagbalay-balay dagiti armado a soldado, *terrorist-tagging, profiling* ken panagpangta ti panagaresto.

Nagturong ti 30-katao a delegasyon manipud iti tao't simbaan, salaknib ti karbengan-tao, salaknib ti karbengan dagiti mannalon, mangmangged pangkultura ken dadduma pay nga organisasyon idiay Barangay Tungkong Mangga a maysa iti sentro dagitoy a kaso. Kinuyog isuda dagiti mangibagi manipud iti Commission on Human Rights (CHR) Region 3.

Idiay Mindoro, natured a sinango ken linabanan ti nadumaduma a grupo kabilang ti Karapatan-Southern Tagalog ti sangon-sango a panaglipit ken ranggas militar ti 203rd IBde a naggandat a pawilan isuda nga iyaramid ti maysa nga FFM iti isla ti Mindoro idi Pebrero 23 agingga Marso 1.

Partikular a tinurong ti tim ti ili ti Pola, Bulalacao ken Mansalay idiay Oriental Mindoro nu sadinno a naiyulat ti serye dagiti panaglabsing iti karbengan-tao kasaruno dagiti engkwentro ti 203rd IBde iti NPA-Mindoro idi Pebrero.

Ruk-atan dagiti balud pulitikal. Babaen ti tuluy-tuloy a kampanya ken panagpinget dagiti pamilya ken abugado, manon a balud pulitikal ti naruk-atan gapu iti kinaawan ti ebidensya kadagiti pinarbo a kaso a naipila kadakwada. Manipud iti bilang a 762 idi agtapos ti 2024, bimmaba agturong 696 ti bilang dagiti balud puitikal iti pagilyan iti agdama.

Timmakder met dagiti balud pulitikal ken dadduma pay a balud iti Negros Occidental District Jail-Male Dormitory (NODJ-MD) idiay Bago City, Negros Occidental idi naisayangkat ti protesta idi Agosto. Sungbat da daytoy iti agtutuon a kaso ti panaglabsing iti karbengan da iti uneg ti

Protesta dagiti balud iti pagbaludan idiay Bago City idi Agosto

pagbaludan iti panangiyuna ni Jail Warden JCINSP Atty. Crisyrel P. Awe, DSC. Ni Awe ket naikkat iti pwesto idi Agosto ngem insubli da kalpasan ti mano a bulan. Kas sungbat, balbaliw a nagisayangkat ti protesta a panagayuno dagiti balud pulitikal tapno ituloy a kundenaren ni Awe.

Iti intero a pagilyan, pana-panawen nga agipabpablaak dagiti balud pulitikal kadagiti nabara nga isyu ti pagilyan. Binabalaw da met ti panangiyatnag ti Bureau of Jail Management and Penology (BJMP) kadagiti nairut ken represibo a patakaran kadagiti balud pulitikal ken kadagiti bisita.

Saan a paikuspil a kabataan. Iti laksid ti brutalidad ken kinaranggas ti armado a pwersa ti rehimen Marcos laban kadagiti protesta kontra korapsyon, agtultuloy ti panagtakder dagiti kabataan a Pilipino. Kalpasan ti panagaresto iti adu a nagprotesta idi Setyembre 21, dagus a nagtignay dagiti kabataan, abugado ken grupo iti karbengan-tao tapno ruk-atan dagiti balud ken gun-oden ti hustisya.

Martsa ti 5,000 kabataan agturong idiay Mendiola idi Oktubre 17, 2025, National Youth Day of Action Against Corruption

Tapno papigsaen ti panawagan ti hustisya, intakder idi Oktubre 12 dagiti biktima ti kinaranggas dagiti pulis iti protesta idi Setyembre 21 idiay Mendiola, a mabigbig met kas Mendiola 277, ti Alyansa laban sa Korapsyon at Brutalidad ng Pulis wenno AKAB. Kadwa da ditoy dagiti kapamilya, dagiti abugado ken grupo iti karbengan-tao. Segun iti alyansa, ituloy daytoy ti laban para sa hustisya ken panagpasungbat kadagiti abusado a pulis ken kunniber nga upisyal iti gubyerno.

Dimmar-ay da met iti martsa iti punpon ni Eric Saber, ti mangmangged a napatay dagiti pulis iti panagpalto-paltog da idiay Mendiola idi Setyembre 21.

Rebolusyonaryo a hustisya. Tuluy-tuloy ti panagpinget ti New People's Army iti kaaw-awayan tapno agipatungpal ti rebolusyonaryo a hustisya laban kadagiti kaso ti panagkamkam ti daga, pammapatay kadagiti mannalon ken *hors de combat,* ken dadduma pay a kaso ti panaglabsing iti karbengan-tao.

Iti napalabas a tawen, limmatak ti panangdusa ti NPA-Negros Island iti dua nga aset ti AFP a karaman iti panangitudo ken panangpatay kada Ericson Acosta, konsultant pangkapya ti NDFP ken Ka Juanito Magbanua (Romeo Nanta), tagapagsarita ti NPA-Negros Island. Inpatungpal ti NPA ti agsina nga armado nga aksyon kanaig daytoy idi Oktubre idiay Barangay Kamansi, Kabankalan City ken idi Nobyembre idiay Barangay Carabalan, Himamaylan City.

Iti intero a pagilyan, agtultuloy ti militante a panaglaban ti umili ken dagiti salaknib iti karbengan-tao tapno tuluy-tuloy a labanan ti brutal a panagari ti rehimen Marcos. Manipud kadagiti addang a ligal wenno ekstra-ligal, agingga kadagiti armado nga aksyon ti NPA, tuluy-tuloy a lumablaban ti umili para iti panangsalaknib kadagiti karbengan ken pananggun-od ti hustisya. Ibunbunannag, babbabalawen ken singsingiren da ni Marcos kadagiti patakaran iti represyon ken terorismo ti estado, kagiddan ti panangpasungbat kenkwana iti nasaknap a korapsyon.